

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens utredning när barn har kommit till genom assisterad befruktning av en ensamstående kvinna;

**HSLF-FS
2017:66**

Utkom från trycket
den 24 januari 2018

beslutade den 19 december 2017.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd föreskriver följande med stöd av 1 och 5 §§ KK (1973:810) om socialnämndens medverkan vid fastställande av faderskap m.m. och beslutar följande allmänna råd.

Föreskrifterna är särskilt markerade genom inramning.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av socialnämnden eller någon annan nämnd som kommunfullmäktige bestämt ska fullgöra uppgiften att utreda och fastställa faderskap och föräldraskap. Föreskrifterna gäller om

- insemination enligt 6 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. har utförts på en ensamstående kvinna, eller
- befruktning av en kvinnas ägg har utförts enligt 7 kap. lagen om genetisk integritet m.m. på en ensamstående kvinna.

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd avses med

assisterad befruktning	åtgärder enligt 6 kap. 1 § och 7 kap. 1 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.
ensamstående kvinna	en kvinna som inte är gift, registrerad partner eller sambo
moder	den kvinna som föder ett barn som avlats genom en assisterad befruktning.

2 kap. Ansvarig kommun

Av 2 kap. 2 och 8 a §§ föräldrabalken framgår det att socialnämnden i den kommun där barnet är folkbokfört ansvarar för att inleda en faderskaps- eller föräldraskapsutredning.

Om barnet inte är fött

Om en utredning inleds före ett barns födelse, bör socialnämnden i den kommun där modern är folkbokförd ansvara för utredningen.

3 kap. Utredningen

Av 1 kap. 3 § föräldrabalken framgår det att faderskap eller föräldraskap inte ska fastställas om

- modern har genomgått en insemination eller befruktning utanför kroppen enligt 6 eller 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.,
- modern vid behandlingen var en ensamstående kvinna enligt 1 kap. 5 § den lagen, och
- det med hänsyn till samtliga omständigheter är sannolikt att barnet har tillkommit genom behandlingen.

1 § Om ett barn har kommit till genom en assisterad befruktning av en ensamstående kvinna, ska utredningen göras i EN-protokollet för ensamstående kvinna (*bilagan*).

Personligt sammanträffande med modern

Utredaren bör så snart som möjligt kalla modern till ett personligt sammanträffande för att hon bl.a. ska kunna styrka sin identitet.

Utredaren bör informera modern om

- vilka regler som gäller för utredningen,
- den beräknade konceptionstiden, och
- barnets rätt att få ta del av uppgifter om spermiegivaren enligt 6 kap. 5 § och 7 kap. 7 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Beräkning av konceptionstid

Konceptionstiden bör beräknas med hjälp av rekommendationerna och födelsevikttabellen i Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:49) om socialnämndens utredning och fastställande av faderskap.

Utredaren bör jämföra uppgifterna från modern med konceptionstiden.

Utredning före barnets födelse

Om modern begär det, bör nämnden inleda en utredning före barnets födelse. Konceptionstiden bör beräknas med hjälp av rekommendationerna och födelsevikttabellen i Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:49) om socialnämndens utredning och fastställande av faderskap.

När barnet är fött bör en slutlig konceptionstid beräknas utifrån födelsevikten.

Kontroll med sjukvårdsinrättningen

Utredaren bör fråga modern om kraven enligt 1 kap. 3 § andra stycket föräldrabalken är uppfyllda.

Att modern har genomgått en assisterad befruktning som ensamstående bör styrkas genom att modern visar upp ett intyg eller en kopia på patientjournalen från tillfället då behandlingen som ska ha lett till befruktningen skedde.

Om skriftligt underlag inte har visats upp, bör utredaren kontakta den sjukvårdsinrättning där den assisterade befruktningen genomfördes för att kontrollera att modern gjorde behandlingen som ensamstående.

Utvidgad utredning

Om modern uppger att hon har haft sexuellt umgänge med en man inom den beräknade konceptionstiden, bör utredningen utvidgas. Utredaren bör verka för att en rättsgenetisk undersökning genomförs på barnet, modern och den man som modern haft sexuellt umgänge med inom den beräknade konceptionstiden.

2 § Om modern uppger att hon har haft sexuellt umgänge med en man inom den beräknade konceptionstiden, ska utredningen göras i MF-protokollet för utredning av faderskap (bilaga 2) i Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:49) om socialnämndens utredning och fastställande av faderskap.

4 kap. Biträde av annan kommun

Av 2 kap. 4 och 8 a §§ föräldrabalken framgår det att socialnämnden i en annan kommun, på nämndens begäran, ska lämna biträde vid utredningen.

Om nämnden begär biträde med att höra modern, bör den ansvariga nämnden så långt det är möjligt fylla i EN-protokollet och sända det i original till den biträdande nämnden. Den ansvariga nämnden bör behålla en kopia. Den biträdande nämnden bör sedan upprätta övriga delar av protokollet samt underteckna protokollet.

5 kap. Nedläggning av utredningen

Av 2 kap. 7 § andra stycket föräldrabalken framgår det att utredningen ska läggas ner om det med hänsyn till samtliga omständigheter är sannolikt att barnet har tillkommit genom en assisterad befruktning enligt 6 eller 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. av en ensamstående kvinna.

Av 10 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) följer att beslut om nedläggning ska fattas av socialnämnden och att det inte kan delegeras.

Utredaren bör informera modern om att nämnden kan återuppta utredningen om spermiegivaren frivilligt vill bekräfta faderskapet och modern vill godkänna bekräftelsen.

6 kap. Rätten att söka sitt ursprung

Av 12 kap. 2 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) framgår det att handlingar som kommit in eller upprättats i samband med utredning om faderskap och föräldraskap inte får gallras.

Enligt 26 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) får, utan hinder av sekretess enligt 26 kap. 1 § samma lag, uppgift lämnas till enskild som uppnått myndig ålder om förhållanden av betydelse för att denne ska få vetskap om vilka hans eller hennes biologiska föräldrar är.

Om den enskilde begär att få ta del av uppgifter hos nämnden om förhållanden av betydelse för att få vetskap om sin biologiska far, bör han eller hon vid utlämnandet erbjudas stöd och information.

Eftersom det kan finnas information i ärendet som den enskilde både kan behöva hjälp med att förstå och att bearbeta bör nämnden även kunna erbjuda efterföljande stödsamtal.

Av 6 kap. 5 § och 7 kap. 7 § lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. framgår det att den som har avlats genom en assisterad befruktning med donerade spermier har, om han eller hon uppnått tillräcklig mognad, rätt att ta del av de uppgifter om spermiegivaren som antecknats i sjukhusets särskilda journal. Har någon anledning att anta att han eller hon avlats genom sådan befruktning, är socialnämnden skyldig att på begäran hjälpa denne att ta reda på om det finns uppgifter antecknade i journalen.

Om den enskilde vill ta del av de uppgifter som finns om spermiegivaren i sjukhusets journal, bör nämnden erbjuda sig att hjälpa till att förmedla dessa uppgifter. Om han eller hon vill komma i kontakt med givaren, bör nämnden erbjuda sig att ta den inledande kontakten med denne.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2018.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

KRISTINA SVARTZ

Kerstin Sahlgren

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

EN-PROTOKOLL för utredning av ensamstående

Kommun	Detta protokoll ska användas om ett barn kommit till genom assisterad befruktning enligt lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. och modern vid behandlingen var en ensamstående kvinna.
Ansvarig nämnd	
Utredarens förnamn och efternamn	Datum då utredningen påbörjades

Barnet

Förnamn och efternamn	Personnummer	
Vårdnadshavare		
Sjukhus där barnet är fött		
Födelsevikt i gram	Konceptionstid (efter födelsevikt)	Konceptionstid (efter ultraljud)
Annat (t.ex. utvecklingsgrad vid födelsen)		

Väntat barn

Beräknad nedkomst	Beräknad konceptionstid
-------------------	-------------------------

Modern

Förnamn och efternamn	Personnummer
Bostadsadress (utdelningsadress, postnummer och postort)	
Telefonnummer	Moderns identitet styrkt genom (legitimationshandlingens typ och nummer)

Det är styrkt att modern har genomgått assisterad befruktning enligt 6 eller 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. och vid behandlingen var en ensamstående kvinna.

Ja Nej

Utredning

Modern uppger att hon - vid behandlingen var en ensamstående kvinna, och - är övertygad om att barnet kommit till genom den assisterade befruktningen.		
Jag intygar ovanstående uppgifter (datum och moderns namnteckning)		
Datum	Utredarens namnteckning	Namnförtydligande

HSLF-FS
2017:66

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

